

# ΣΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ...

- $X_V = (x_V^{(1)}, \dots, x_V^{(n)}) \rightarrow x_0 = (x_0^{(1)}, \dots, x_0^{(n)})$   
 $\|x_V - x_0\| \rightarrow 0 \Leftrightarrow x_V^{(i)} \rightarrow x_0^{(i)}, \forall i=1, 2, \dots, n$
- $f: U \rightarrow \mathbb{R}, U \subseteq \mathbb{R}^n, f$  συνεχής στο  $x_0 \in U \Leftrightarrow$   
 $\Leftrightarrow \forall x_V \rightarrow x_0 \text{ τότε } f(x_V) \rightarrow f(x_0)$
- $f: U \rightarrow \mathbb{R}^m, U \subseteq \mathbb{R}^n, f$  συνεχής στο  $x_0 \in U \Leftrightarrow$   
 $\Leftrightarrow f_j$  συνεχής στο  $x_0 \quad \forall j=1, 2, \dots, m, f = (f_1, \dots, f_m)^T$
- $f: U \rightarrow \mathbb{R}: \frac{\partial f}{\partial x_i}(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_1, \dots, x_{i-1}, x_i+h, x_{i+1}, \dots, x_n) - f(x)}{h}$

•  $f$  διαφορίσιμη στο  $x \Leftrightarrow \exists \nabla f(x) = \left( \frac{\partial f}{\partial x_1}(x), \dots, \frac{\partial f}{\partial x_n}(x) \right)$   
 και  $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - (f(x) + \nabla f(x) \cdot h)}{\|h\|} = 0$

(Κανονική συνθήκη)

$f \in C^1(U) \Leftrightarrow \forall i=1, 2, \dots, n, \frac{\partial f}{\partial x_i}: U \rightarrow \mathbb{R}$

•  $f: U \rightarrow \mathbb{R}^m$  διαφορίσιμη στο  $x \Leftrightarrow \forall j=1, \dots, m$   
 $f_j: U \rightarrow \mathbb{R}$  διαφορίσιμη στο  $x, f_j = (f_{j1}, \dots, f_{jn})^T$

Επίσης, είδαμε ότι για την  $h(x,y) = x \cdot y \frac{x^2 - y^2}{x^2 + y^2}, (x,y) \neq (0,0), h(0,0) = 0$

$h \in C^\infty(\mathbb{R}^2 \setminus \{(0,0)\})$  και  $h \in C^1(\mathbb{R}^2)$  με

$$\nabla h(0,0) = Dh(0,0) = (0,0) \quad \text{αφά } \exists \frac{\partial h}{\partial x}: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}, \exists \frac{\partial h}{\partial y}: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$$

Υπολογίζουμε τις παραγώγους δεύτερης τάξης

$\left( \frac{\partial^2 h}{\partial x^2}, \frac{\partial^2 h}{\partial x \partial y}, \frac{\partial^2 h}{\partial y \partial x}, \frac{\partial^2 h}{\partial y^2} \right)$  και παρατηρούμε ότι:

$$(\forall (x,y) \neq (0,0)): \frac{\partial^2 h}{\partial y \partial x}(x,y) = \frac{\partial^2 h}{\partial x \partial y}(x,y)$$

Ενώ για

$$(x,y) = (0,0): \exists \frac{\partial^2 h}{\partial x^2}(0,0) = 0 = \frac{\partial^2 h}{\partial y^2}(0,0)$$

και

$$\frac{\partial^2 h}{\partial y \partial x}(0,0) = -1, \quad \frac{\partial^2 h}{\partial x \partial y}(0,0) = 1$$

Αλλά οι συναρτήσεις

$\frac{\partial^2 h}{\partial y \partial x}: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$  και  $\frac{\partial^2 h}{\partial x \partial y}: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$  ασυνεχείς στο  $(0,0)$

Συμπαράγ.

$$\downarrow$$

$$h \notin C^2(\mathbb{R}^2)$$



## ΘΕΩΡΗΜΑ (SCHARTZ):

Έστω  $f: U \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $U \subset \mathbb{R}^2$  ανοικτό με  $f \in C^2(U)$

Τότε  $\frac{\partial^2 f}{\partial x_j \partial x_i} = \frac{\partial^2 f}{\partial x_i \partial x_j}$ ;  $U \rightarrow \mathbb{R} \quad \forall i, j = 1, 2, \dots, n$ .

ΘΕΩΡΗΜΑ (και πολυώνυμο) Taylor για πραγματικές συναρτήσεις πολλών μεταβλητών.

### ΟΡΙΣΜΟΙ / ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ

α) Για διάνυσμα  $\alpha \in \mathbb{N}_0^n$  ονομάζεται πολλαδικός δείκτης

$\alpha = (\alpha_1, \dots, \alpha_n)$  με  $\alpha_i \in \mathbb{N}_0$ , έχει μήκος

$$|\alpha| \stackrel{\text{op}}{=} \alpha_1 + \dots + \alpha_n \in \mathbb{N}_0 = \mathbb{N} \cup \{0\}$$

$$\text{Επίσης } \alpha! \stackrel{\text{op}}{=} (\alpha_1!) (\alpha_2!) \dots (\alpha_n!)$$

$$\text{Άρα, } \alpha_i! = \alpha_i (\alpha_i - 1) \dots 2 \cdot 1, \quad \alpha! \stackrel{\text{op}}{=} 1$$

Τέλος,  $x = (x_1, \dots, x_n) \in \mathbb{R}^n$  τότε  $x^\alpha \stackrel{\text{op}}{=} x_1^{\alpha_1} \cdot x_2^{\alpha_2} \cdot \dots \cdot x_n^{\alpha_n}$

και αν  $f: U \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $U \subset \mathbb{R}^n$  ανοικτό είναι  $|\alpha|$  φορές κερκώς διαφορίσιμη στο  $x \in U$  και γράφεται:

$$D^\alpha f(x) \stackrel{\text{op}}{=} \frac{\partial^{|\alpha|}}{\partial x_1^{\alpha_1} \dots \partial x_n^{\alpha_n}} f(x)$$

β) Συμβολισμοί Landau

Έστω  $g: B(0, \varepsilon) \rightarrow \mathbb{R}$ ,  $B(0, \varepsilon) \subset \mathbb{R}^n$ ,  $\varepsilon > 0$  με

$B(0, \varepsilon) = \{x \in \mathbb{R}^n : \|x\| < \varepsilon\}$ . Τότε γράφεται

$$\stackrel{\text{op}}{\Leftrightarrow} g(h) = o(\|h\|^k) \quad \text{για } h \rightarrow 0 \quad k \in \mathbb{N}_0$$

$$\Leftrightarrow \lim_{h \rightarrow 0} \frac{g(h)}{\|h\|^k} = 0 \quad (\text{προσέγγιση τάξης "μικρό 0" του } \|h\|^k)$$

και  $g(h) = o(\|h\|^k) \quad h \rightarrow 0 \Leftrightarrow \frac{g(h)}{\|h\|^k} \leq C \quad \forall h \in B(0, \varepsilon) \setminus \{0\}$   
για κάποιο  $C \geq 0$  (προσέγγιση τάξης "μεγάλο 0").

### ΘΕΩΡΗΜΑ (TAYLOR)

Έστω  $f \in C^k(U)$ ,  $U \subset \mathbb{R}^n$  ανοικτό,  $k \in \mathbb{N}_0$  τότε

$$\forall x \in U : f(x+h) = \sum_{|\alpha| \leq k} \frac{D^\alpha f(x)}{\alpha!} h^\alpha + o(\|h\|^k), \quad h \rightarrow 0$$

Πολυώνυμο Taylor

βαθμού  $k$  της  $f$  στα  $x$  με  $\sum_{|\alpha| \leq k} = \sum_{\alpha \in \mathbb{N}_0^n, |\alpha| \leq k}$



Στη περίπτωση όπου  $k=2$  το πολυώνιο Taylor

βάθμης 2 της  $f$  στο  $x$  είναι το

$$\sum_{|\alpha| \leq 2} \frac{D^\alpha f(x)}{\alpha!} \eta^\alpha = \sum_{m=0}^2 \sum_{|\alpha|=m} \frac{D^\alpha f(x)}{\alpha!} \eta^\alpha$$

•  $m=0$

$$|\alpha| = \alpha_1 + \dots + \alpha_n = 0 \Rightarrow \alpha = (0, \dots, 0) \Rightarrow D^\alpha f(x) = \frac{\partial^{|\alpha|} f(x)}{\partial x_1^{\alpha_1} \dots \partial x_n^{\alpha_n}}$$

$$\stackrel{a=0}{=} f(x), \quad \alpha! = (0, 0, \dots, 0)! = 0! \dots 0! = 1$$

$$\eta^\alpha = \eta_1^{\alpha_1} \dots \eta_n^{\alpha_n} = \eta_1^0 \dots \eta_n^0 = 1 \dots 1 = 1$$

Άρα, 
$$\sum_{|\alpha|=0} \frac{D^\alpha f(x)}{\alpha!} \eta^\alpha = f(x)$$

•  $m=1$

$$|\alpha| = \alpha_1 + \dots + \alpha_n = 1 \Rightarrow \alpha = (0, \dots, 0, 1, 0, \dots, 0) = e_i, i=1, \dots, n$$

$$\Rightarrow \sum_{|\alpha|=1} \frac{D^\alpha f(x)}{\alpha!} \eta^\alpha = \sum_{i=1}^n \frac{D^{e_i} f(x)}{e_i!} \eta^{e_i}$$

όπου

$$e_i! = (0, \dots, 1, 0, \dots, 0) = 0! \dots 0! \dots 1! \dots 0! = 1$$

$$\eta^{e_i} = \eta_1^0 \cdot \eta_2^0 \dots \eta_i^1 \dots \eta_n^0 = \eta_i$$

$$D^{e_i} f(x) = \frac{\partial^{1|e_i|} f(x)}{\partial x_1^{\alpha_1} \dots \partial x_i^{\alpha_i} \dots \partial x_n^{\alpha_n}} = \frac{\partial f(x)}{\partial x_i}$$

$$\sum_{|\alpha|=1} \frac{D^\alpha f(x)}{\alpha!} \eta^\alpha = \sum_{i=1}^n \frac{\partial f(x)}{\partial x_i} \eta_i = \nabla f(x) \cdot \eta$$